

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

ÅRSMÖTET 2019

22-23 mars träffades vi på Zinkendams hotell på Södermalm i Stockholm. Vi hade KAMs årsmöte med nya spännande representanter till styrelsen och gamla trotjänare valdes om för en ny omgång.

Vi fick också lära oss nya spännande saker som om Insektssvampar av Professor Dr Nigel. Dessa märkliga varelser där svampsporererna invaderar insekter och sedan växer fram ur dom. Han berättade om den forskning som nu bedrivs för att använda dessa svampar som medicin.

Sedan kom våra egna medlemmar och lärde oss hur vi kan bli mer framgångsrika som företagare. Först ut var Johanna Bjurström SHR -*Hitta struktur & lönsamhet i ditt företagande. Minska din stress.*

Sedan fortsatte Henrik Strand & Thomas Berggren SHR -*Coacha dig själv till ett lyckat företagande.*

Inspirerande och lärorikt för oss alla. På kvällen hade vi en god och trevlig middag och kvällens toastmaster Camilla Lodin roade oss på bästa vis och hade hittat ett kraftdjur till var och en i den nya styrelsen, mycket intressant.

Så konstitueringen av den nya styrelsen är som följer:

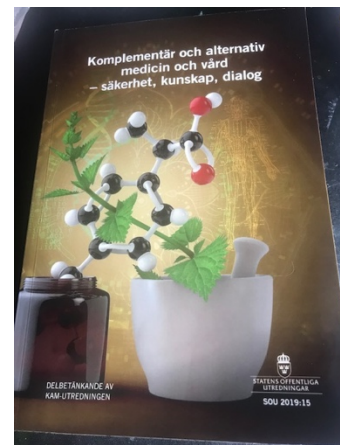
Irén Svensson Nylén, ordförande SHR
Sylvia Agorander, sekreterare SNS
Monika Swärd-Albers, kassör SNS,
SHR

Anette Ivarsson, ledamot SFRF
Camilla Lodin, ledamot SHR
Ingegerd Berggren, ledamot NHF
Greger Söderlund, ledamot SNS
Jessica Kann Walin, ersättare SNS
Emma Möller, ersättare SHR

Expertgruppen, Regeringskansliet

Irén Svensson-Nylén har deltagit i flera möten under 2017-2019 i Expertgruppen som representant från KAM.

Regeringen tillsatte en ny utredning som syftar till att stärka

patientsäkerhetsfrågorna i den icke-etablerade vården. Uppdraget fick den erfarna utredaren Kjell Asplund. Inom den etablerade hälso- och sjukvården finns tydliga regler och rutiner för hur frågor om patientsäkerhet ska hanteras. Men allt fler svenskar väljer att söka vård och behandling utanför den etablerade vården – varför regeringen nu vill se över och stärka patientsäkerhetsfrågorna i denna sektor.

Utredningen syftar också till att undersöka om de bestämmelser som reglerar var gränsen går mellan den etablerade hälso- och sjukvården och andra former av vård och behandling är tillräckligt tydliga, skrev regeringen i ett pressmeddelande.

Deltagare i Expertgruppen:

Docent Maria Arman, Vård-förbundet och Svensk Sjuksköterskeförening, Handläggare Anders Berg, Socialstyrelsen, Docent Per Claesson, Läkemedelsverket, Docent Torkel Falkenberg, Karolinska institutet, Ämnesråd Hans Hagelin, Socialdepartementet, Medicine doktor Monica Hultcrantz, Statens beredning

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

för medicinsk och social utvärdering,
Jurist Katarina Lagerstedt,
Inspektionen för vård och omsorg,
Professor Dan Larhammar, Uppsala
universitet
Överläkare Jonas F. Ludvigsson,
Svenska Läkaresällskapet och
Läkarförbundet
Diplomerad Homiatriker/Homeopat
Irén Svensson-Nylén, KAM-Kommittén
för komplementär och alternativ
medicin
Utredare Olle Olsson, Sveriges
Kommuner och Landstig
Utvecklingschef Thomas Schneider,
Bräcke diakoni
Departementssekreterare Anna
Weinholt, Socialdepartementet.
Jur. kand. Mats Nilsson anställdes
som sekreterare i utredningen den 2
juni 2017 och leg. apotekare Lisa
Landerholm anställdes som
sekreterare den 14 augusti 2017.

Delbetänkande: Utredningen
överlämnade delbetänkande
Komplementär och alternativ medicin
och vård – säkerhet, kunskap, dialog
(SOU 2019:15). Kjell Asplund svarar
ensam för innehållet i delbetänkandet.
Utredaren och sekretariatet har
arbetat på ett sådant sätt att det är
befogat att använda vi-form i
betänkandet. Det säger professor
emeritus Kjell Asplund, som 28 mars-
19 lämnar sitt över 600 sidor långa
delbetänkande Komplementär och
alternativ medicin och vård –
säkerhet, kunskap, dialog till
socialdepartementet.
Betänkandet konstateras att en stor
del av svenskarna använder sig av
komplementära eller alternativa
metoder, förkortat kam. Så många

som hälften av de kroniskt sjuka och
cancerpatienter tar del av kam-
behandlingar samtidigt som de
behandlas i den traditionella hälso-
och sjukvården. Ändå är
sjukvårdspersonalens kunskaper om
dessa metoder liten. Utredaren
föreslår därför att orienterande
utbildning ska införas i vissa
vårdutbildningar.

Utredningen föreslår statlig portal för alternativmedicin

Information om alternativmedicin ska
gå att hitta på 1177 och hälso- och
sjukvårdspersonal bör få orienterande
utbildning inom området. Det anser
utredningen, som i dag lämnas till
regeringen.

– Jag har alltid tyckt att det är
konstigt att det här är ett område som
läkare inte bryr sig om alls. Det är en
slags hemlig box – vi frågar om allt
möjligt annat, alkoholvanor, livsstil
och motionsvanor. Men det här, som
hälften av patienterna tar del av, det
tar vi inte reda på.

Kjell Asplund

Syftet med en ökad kunskap hos
hälso- och sjukvårdspersonalen är att
förbättra förutsättningarna för
förtroendefulla samtal i sjukvården,
och i slutändan en ökad
patientsäkerhet.

I dag tvekar patienterna inför att prata
om sina alternativa behandlingar, av
rädsla för att bemötas med negativa
reaktioner eller fördömanden, säger
Kjell Asplund.

Eftersom flera behandlingar, framför
allt inom örtmedicin, kan påverka och
interagera med annan medicinsk
behandling, kan det handla om ett

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

omedelbart patientsäkerhetsproblem om patienterna inte vågar tala om sina kam-behandlingar.

Information ska också finnas om vad man som konsument ska tänka på om man planerar att genomgå en behandling, som frågor om försäkringar och utförarens utbildning.

Komplementär och alternativ medicin, KAM, bör ingå i grundutbildningen för all vårdpersonal. Det är ett av förslagen som kom fram i KAM-utredningen som presenterades i dag.

Det finns mycket fördomar bland vårdpersonal om att alternativmedicin är humbug och att det inte fungerar för att det inte är naturvetenskapligt och biomedicinskt utvärderat. Men människan är mycket mer komplex än så och det finns flera samband som vi behöver veta mer om, säger Maria Arman.

Det handlar ju ofta om väldigt harmlösa metoder, som yoga, taktill massage och musikterapi. Under mina studier i Järna såg jag inte en enda patient komma till skada. Men självklart ska det följas noga och utvärderas på samma sätt som annan behandling, säger Maria Arman. Däremot saknar hon genusperspektivet i utredningen och har därför skrivit ett särskilt utlåtande.

- Nittio procent av alla som använder sig av KAM är kvinnor. Vad står det för att kvinnor har ett större behov av komplement utanför hälso-och sjukvården? Det tycker jag borde få större plats, säger hon.

Hon är sjuksköterska och barnmorska och har suttit med i KAM-

utredningens expertgrupp som representant både för Vårdförbundet och Svensk sjuksköterskeförening. Maria Arman är också docent vid Karolinska institutet och har forskat kring hur den antroposofiska vården upplevts av patienter på Vidarkliniken i Järna.

Öka kunskapen om KAM hos hälso- och sjukvårdspersonalen. Inför orienterande utbildning på grundutbildningarna för vårdpersonal. Utbildningen bör bland annat innehålla fakta om Kam-metoder, varför de används och där även insikter i kritik mot metoderna ingår. Utredning på vilka villkor KAM-metoder kan tas upp i hälso-och sjukvården. Används prioriteringsetiska principer för att introducera alternativa behandlingar som vid övrig vård, det vill säga människovärde, behov och kostnadseffektivitet.

Forskning om KAM Det behövs bättre samarbete mellan svenska KAM-forskare med mer tvärvetenskapligt fokus.

Skapa en grund för väl övervägda beslut om komplementär och alternativ vård. Bästa sättet att hantera vårdpersonalens oro över att staten riskerar att legitimera oseriösa behandlingsmetoder är att skapa trovärdiga arenor för information och dialog.

Forskning om Kam. Ett av utredningens uppdrag har varit att kartlägga forskning inom Kam-området. Svenska forskare publicerar årligen cirka 70 artiklar av de globalt cirka 5.000 vetenskapliga artiklarna inom området komplementär och

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

alternativ medicin.

Ämnesmässigt är den svenska Kam-forskningen snarlikt den internationella fränsett ett större fokus på kvinnohälsa i den svenska forskningen. Samarbetet mellan svenska Kam-forskare är påfallande svagt utvecklat – varje forskargrupp arbetar för sig – och tvärvetenskaplig Kam-forskning tillhör undantagen. / KÄLLA: Dagens nyheter
Slutbetänkande kommer ut den 5 juni, där en hel del av våra nuvarande lagar.

Presentation av våra nya styrelsemedlemmar.

Emma Möller

Ålder: 44 år
Bor: Malmö

Familj: Sambo med Patrique och våra katter i en fin liten stuga i centrala Malmö. Tidigare delade jag

lokaler med andra terapeuter men nu har jag en klinik sedan 7 år tillbaka, som är så härlig att arbeta i och ligger i Malmö innerstad.

Jag arbetar med massageterapi och gjort det i 14 år både med privata kunder och ute på företag. Till de manuella behandlingarna använder jag även Bowenmetoden, energimassage och Aura- Soma. År 2014 började jag utbilda mig i homeopati på Phenixkliniken AB och Monika Swärd som lärare på Gotland. Det har kompletterat väldigt bra i min övriga verksamhet. Så nu är jag

medlem i förbundet SHR och snart kan jag äntligen ansöka om att bli Auktoriserad & Kvalitetssäkrad i KAM
Vad brinner du för i KAM och vad vill bidra i ditt styrelsearbete?

Tror jag kan bidra med min erfarenhet och förståelse som terapeut till att börja med. Jag har alltid drömt om att förbund ska samarbeta det känns viktigt att hålla ihop förbunden och på så vis kunna påverka politiskt och då ser möjligheterna ljusare ut för oss. Jag är även nyfiken och vill kunna sprida information och kunna värva fler medlemmar och förbund. Det känns som att många jag talar med vill engagera sig i KAM och stödja vårt arbete.

Vid pennan Monika Swärd

Sylvia Agorander

Ålder: 56 år
Bor: Karlstad
Familj: Jag är singel och bor med min katt, har 7 vuxna barn och 4 barnbarn. Jag utbildade mig på Naturmedicinska Fackskolan 1981-

1985, men hade fullt upp med familj så jag öppnade inte egen mottagning förrän 1996. Det blev deltid på mottagningen samtidigt som jag också jobbade med administration och bokföring/redovisning. Sedan 1,5 år tillbaka arbetar jag äntligen heltid enbart på mottagningen. Akupunktur är min huvudsakliga terapiform och där har jag valt att vidareutbilda mig ganska intensivt de senaste åren, men nu ska jag ta det lite lugnare med det. Jag är medlem i förbundet SNS och är Auktoriserad & Kvalitetssäkrad i KAM.

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

Vad brinner du för i KAM och vad vill du bidra med i ditt styrelsearbete?

Jag tycker det är viktigt att vår yrkeskår får den värdighet den behöver och blir synliggjord och accepterad i vårt nutida samhälle, för allmänhetens, patienternas, skull. Jag vill bidra till att skapa respekt, samförstånd och kommunikation mellan de olika medicinska yrkesgrupperna – skolmedicin och komplementär/alternativmedicin. Jag intresserar mig för utbildning och kompetens – framför allt klassiskt kunnande men även kontakt med vetenskap och evidens. Framför allt brinner jag för den djupa läkande harmoni och det holistiska synsätt som våra terapiformer står för.

Vid pennan Monika Swärd

Anette Ivarsson

Ålder: 58 år

Bor: Krogsred

Familj: Bor på en gård i Halland, jag mina 2 hundar och en katt. I min familj har jag 4 vuxna söner och 2 barnbarn.

Jag har jobbat många år som undersköterska och började utbilda mig 1997 till Zonterapeut och 1999 startade jag mitt företag. Slutade då att jobba som undersköterska. Jag har även varit ute på företag behandlat som förebyggande hälsovård och i olika projekt ihop med försäkringskassan och arbetsförmedlingen med bra resultat. Är intresserad av hälsa överlag har nu även politiska uppdrag i

KAM

Box 1468

114 79 Stockholm

www.kam.tm

info@kam.tm

Socialnämnden för Falkenbergs kommun.

Jag medlem i förbundet SFRF och är Auktoriserad & Kvalitetssäkrad i KAM. *Vad brinner du för i KAM och vad vill bidra i ditt styrelsearbete?*

Jag vill arbeta för att KAM och KAMs terapier ska bli registrerade i ett nationellt komplementär medicinskt register. Samt synliggöra vilken resurs som finns där. Jag brinner även för alla de politiska frågor som finns och som nu är aktuella.

Vid pennan Monika Swärd

På gång

Almedalen

I sommar så kommer KAM vara med i Almedalen, vecka 27, vi är där 3-5

juli finns det några fler som vill vara med och arbeta där? Anmäl dig snarast till info@kam.tm och berätta vad du vill bidra med.

KAM-båten

Nu har vi bokat KAM-BÅTEN den 22-23 mars 2020 JIPPI!

Boka in det redan nu i din kalender. Vi bjuder in till alla förbund att ha sitt årsmöte innan avgång i terminalbyggnaden och vi kommer gå ombord på båten vid 16-tiden där vi möts i stora konferensrummet. Vi kommer att ha flera bra föreläsare, en härlig buffé, flera utställare mm. Vi återkommer om priset för hela eventet så fort vi vet.

KAM-Kommittén för komplementär- och alternativmedicin

Nyhet! KAMMARE

Nu kommer vi att hedra årets "Kammare", vi söker två personer som kan vara med i juryn. Precis som det finns Årets företagare och liknande, har vi nu arbetsnamnet "Årets Kammare". Tanken är att priset ska delas ut vartannat år. Det blir ett antal medlemmar som nomineras och så kommer juryn att utse en vinnare utifrån förutbestämda kriterier rankning. Priset delas ut under pompa och glamour. Vi efterlyser nu personer som vill vara delaktiga i juryn. Känner du att det vore en kul tag då kontakt med Monika Swärd.
monika@phenix.se

Nytt från Auktorisationsutskottet

Utskottet består av Jessica Kann Wallin och Emma Möller samt behjälplig är kassören i KAM Monika Swärd. Kvalitetssäkringen för i år pågår och snart kommer de årliga klistermärkena och lite annan spännande information. En ny läkare till auktorisationen för basmedicinen är nu värvad, en gammal god vän till många av oss, så tills presentationen av hen kommer får ni gissa vem. Vill här även passa på att påminna om att adressändringar, glöm inte det. Om du har flyttat, bytt telefonnummer, ny mejladress, nytt organisationsnummer, numret för din försäkring och vilket bolag, allra helst skicka en kopia på din ansvarsförsäkring eller liknande skicka då det till oss på KAMs boxadress. Du kan även scanna in den och mejla oss den.

KAM-VÄNNER

Nu har vi gjort enkla flygblad med information om KAM's vänner. Du ska ha fått de i pdf fil från ditt förbund, annars finns dom att hämta på hemsidan www.kam.tm

KAM's Vänner

KAM's Vänner är tänkt för dig som är intresserad eller användare av Komplementär- och Alternativ Medicin i Sverige. Det kan vara allt från företag, patientföreningar, myndighetspersoner, privat personer som är patient eller konsument till ett allmänt intresserade av området som vill stödja branschen och hålla sig informerade.
Anmäl dig genom att betala in 200 kr till vår Swish: 123-14 36 302, plusgiro 486 14 88-7 eller bankgiro 5261-7248, ange ditt namn och adress och din mailadress.

